

Ա. Ա. ԱՆԴՐԵՅԵՎ

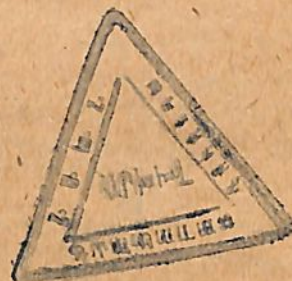
ՅԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅԱՆ
ԿՈՄՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ
ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ
ՅԵՎ ԿՈՄՅԵՐԻՏՄԻՈՒԹՅԱՆ
ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Պրոլետարները ընդդեմ յեղեղների, միացե՛ք

Ա. Ա. ԱՆԴՐԵՑԵՎ

**ՅԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅԱՆ ԿՈՄՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ
ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ ՅԵՎ
ԿՈՄՅԵՐԻՏԱՐԻԹՅԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ**

Համալրիչ կենտրոնի հարսուղար
ընկ. Ա. Ա. ԱՆԴՐԵՅԵՎԻ ճառը
Համալրիչ X համագումարում
1936 թ. ապրիլի 15-ին

А. А. АНДРЕЕВ

КОММУНИСТИЧЕСКОЕ ВОСПИТАНИЕ
МОЛОДЕЖИ И ЗАДАЧИ КОМСОМОЛА

Армпартидат, Эривань

11-280969p

Ընկերներ, ՀամԿ(բ)Կ Կենտրոնական կոմիտեյի
Հանձնարարություններ թույլ տվե՞ք բողոքել Ձերմա-
դին վողջույն հաղորդել լենինյան կոմյերիտիտիտյան
X համագումարին: (Բռնուն յերկարատև ծափեր: Բա-
ցականչություններ. «Կեցցե՛ր ընկեր Ստալինը, ուռա՛»):

ԽՍՀՄ-Ն ՀԱՂԹԱՆԱԿԱԾ ՍՈՑԻԱԼԻԶՄԻ ՅԵՐԿԻՐՆ Ե

Ընկերներ, լենինյան կոմյերիտիտիտյան X համա-
գումարը գումարվեց այն հակայական աշխատանքից
հետո, վոր խորհրդային իշխանությունը և մեր յերկ-
րի աշխատավորությունը ՀամԿ(բ)Կ-ի դեկավարու-
թյամբ կատարել են անցիակիսական շինարարու-
թյան բաղադան ասպարեզներում: Լենինյան կոմյերիտիտ-
իտյան ամենատարիվ մասնակցությունը և ունեցել այդ
ամբողջ աշխատանքում:

Ընկեր Կոստրեվի դեկուցման մեջ բաղաժողովանի
կերպով ծավալվեցին լենինյան կոմյերիտիտիտյան
անցած ճանապարհի հանրագումարները և նրա առաջի-
կա աշխատանքի խնդիրները:

Յերկրի ընդհանուր դրությունը վերջին տարիներս
այնքան շատ և փոխվել, վոր հնարավոր չէ վորևէ հա-

մառուտ ընդհանրացումով արտահայտել այդ բոլոր փոփոխությունները:

Սակայն, կարելի չե ասել մի բան՝ այն, վոր 1922 թվականին մեծ Լենինի տված այն պատգամը, վոր մեր յերկիրը նեպական յերկրից դարձնենք սոցիալիստական յերկիր, կատարված է: (Ծափահարություն):

Արդարեւ, ընկերներ, յեթե վերցնենք սոցիալիզմի առանձին հատկանիշները, ապա ինչո՞վ պետք է տարբերվի նոր հասարակարգը, սոցիալիզմի հասարակարգը, կապիտալիստական հասարակարգից: Յեթե վերցնենք այն հիմնական սկզբունքները, վոր ձևակերպել են գիտական սոցիալիզմի ու կոմունիզմի հիմնադիրները՝ Մարքսը, Ենգելսը և մեր հեղափոխության նախապատրաստման ու իրականացման ընթացքում դարգացրել են Լենինն ու Ստալինը, և մեր յերկրի ներկա դրության վրա հայացք գցենք այդ սկզբունքները իրականացման տեսակետից, ապա գործը հետեյալ պատկերը կունենա. բացի պրոլետարիատի գիտատուրայից, վորն, իհարկե, հանդիսանում է սոցիալիզմի հիմնական պայմանը և վորը, ինչպէս դուք գիտեք, մեզ մոտ լրիվ իրականացված է հանձին խորհրդային իշխանության, — ապա սոցիալիզմի առաջին հատկանիշն այն է, վոր բանվոր դատակարգեա իր ձեռքում իր սեփական սոցիալիստական խոշոր արդյունաբերությունն ունի: Առանց այդ կանոնադուրսն պայմանի սոցիալիզմ չի կարող լինել: Միմիայն մանրբուրժուական դասակարգերի ներկայացուցիչները, այդ թվում նաեւ նարոդնիկներն անցյալում, յերազում եյին այնպիսի սոցիալիզմի մասին, վորը կարող էր լինել նաեւ առանց խոշոր արդյունաբերության: Բայց դրանք

միայն միասակար, մանր-բուրժուական յերազներ են: Իրականութեան մեջ առանց խոշոր արդյունաբերութեան վոչ մի սոցիալիզմ չի կարող լինել:

Մենք ցարիզմից, կալվածատերերից ու կապիտալիստներից ստացանք, կամ՝ ավելի ճիշտ՝ խլեցինք աղքատ, աղքատային մի յերկիր, թույլ և կիսակործան արդյունաբերութեամբ:

Այժմ, ընկերներ, մենք կարող ենք ասել, վոր ունենք խոշոր առաջնակարգ սոցիալիստական արդյունաբերութեան, վորն արտադրութեան մեջ իր ունեցած տեսակարար կշռով, արժեքային արտահայտութեամբ, կազմում է մեր յերկրի ամբողջ արտադրանքի յերեք քառորդ մասը, այսինքն՝ գերակշռող, հրամանատարական գիրք է գրաւում: Դեռ 1927 թվականին մեր արդյունաբերութեանը տալիս էր 13,3 միլիարդ ռուբլու արտադրանք, իսկ 1935 թվականին մեր արդյունաբերութեանն արդեն տվեց 65,9 միլիարդ ռուբլու արտադրանք:

Այժմ մենք մեր յերկրում ունենք արտադրութեան ամենաբազմապիսի ճյուղեր, վորոնք առաջ չկային մեզ մոտ և վորոնց նկատմամբ մենք ուղղակի կախում ունեյինք կապիտալիստական յերկիրներից: Այժմ մենք ունենք արտադրութեան այդ ճյուղերը, սակայն չափազանց կարեւոր է նաեւ այն, վոր արդյունաբերութեան հետ միասին մենք ունենք նաեւ լաւ աշխատող սոցիալիստական տրանսպորտ: Այդպիսով սոցիալիզմի առաջին և հիմնական պայմանը լրիվ ու ամբողջովին կատարված է մեզ մոտ: (Բուռն ծափահարություն):

Սոցիալիզմի յերկրորդ պայմանը, ընկերներ, հանրայնացված գյուղատնտեսութեան առկայութեանն է:

Դեռ քիչ է ունենալ միայն խոշոր արդյունաբերութիւն: Պետք է ունենալ նաև սոցիալիստական գյուղատնտեսութիւն: Մեզ մոտ սոցիալիզմ չէր կարող լինել, յետեւ մենք չկարողանայինք հսկայական քանակութեամբ անհատական գյուղացիական տնտեսութիւնները սոցիալիստական ունեւերի վրա փոխադրել կոլեկտիվացման միջոցով:

Այժմ մենք գիտենք, վոր մեր գյուղատնտեսութիւնը վերածվել է խոշոր հանրային տնտեսութեան հանձին խորհանտեսութիւնների ու կոլտնտեսութիւնների, վորոնք զինված են հարյուր հազարավոր տրակտորներով ու հարյուր հազարավոր ամեն տեսակ բարդ գյուղատնտեսական մեքենաներով:

Գյուղատնտեսական արտադրութեան մեջ կոլտնտեսութիւնների ու խորհանտեսութիւնների տեսակարար կշիռը 1935 թվականին արդեն կազմում էր 93,6 տոկոս: Այդ վկայում է, վոր մենք, բացի մնացած փոքրաթիվ անհատական տնտեսութիւններից, արդեն լիովին ավարտել ենք մեր գյուղատնտեսութեան փոխադրումը սոցիալիստական ունեւերի վրա: Այսպիսով սոցիալիզմի յերկրորդ, զգալարագույն և կարևորագույն պայմանն ևս մենք կարող ենք մեր բոլշևիկյան կուսակցութեան կողմից լիովին կատարված համարել: (ԲՈՒՄ, յերկարատև ծախահարուրդուն):

Այդ կապակցութեամբ, ընկերներ, նաև այն սահմանը, վորն առաջ բաժանում էր քաղաքը գյուղից, գյուղատնտեսութիւնը՝ արդյունաբերութիւնից, այն հսկասութիւնները, վորոնք առաջ գոյութիւն ունեյին այդ յերկու բնույնների միջև, այժմ ջնջվում են բոլոր տեսակետներից, և՛ արտադրութեան պայմանների տե-

սակետից, և՛ կուլտուրական ու նյութական կյանքի տեսակետից:

Մեր յերկրում սոցիալիստական արտադրութեան տեսակարար կշիռը 1936 թվականին պետք է կազմի 98,5 տոկոս, այսինքն՝ ինչ-վոր չնչին մեկ ու կես տոկոսը դեռ վերաբերում է վոչ սոցիալիստական հատվածին:

Այսպիսով մենք կարող ենք ասել, վոր այն հինգ տնտեսաձևերի փոխարեն, վորոնց մասին Լենինն ասել է 1921 թվականին, — նահապետական, մանրատրանքային, մասնավոր տնտեսատիրական կապիտալիզմի, պետական կապիտալիզմի ու սոցիալիզմի տնտեսաձևերի փոխարեն, — մենք հասանք, ինչպես ասել է ընկեր Ստալինը դեռ ՀամԿ(Բ) XVII համագումարում, սոցիալիստական տնտեսաձևի անխախտելի տիրապետութեանը:

Սոցիալիզմի յերրորդ կարևոր հատկանիշն է դասակարգային հասարակութեան վերացումը: Ինչպես գիտեք, ընկերներ, բանվոր դասակարգն ու կոլտնտեսային գյուղացիութեանը մեր բոլշևիկյան կուսակցութեան ղեկավարութեամբ, կոմյերիտմիութեան ամենատակտիվ մասնակցութեամբ, հաջողութեամբ վերացրին չահադործող բոլոր դասակարգերը մեր յերկրում: Այդ աշխատանքը կարելի յե հիմնականում ավարտված համարել, չնայած այդ վոչնչացված դասակարգերի առանձին բեկորները փորձեր են անում զգալ տալ իրենց վնասարարութեան ու տեռորի դանաղան գործողութիւններով, իրենց բուրժուական կուլտուրան, խուլիզանութիւնը և այլն յերիտասարդութեան առանձին խավերի մեջ խցկելով: Այդ դասակարգերը մեզ մոտ

ընդամիշտ դուրս են յեկել թատերաբեմից և այլևս չեն վերադառնա: (Ծափահարություն):

Բայց կարեւոր է, ընկերներ, մատնանշել նաև մի այլ բան, այն, վոր հասարակութեան վերակառուցման պրոցեսում, չահագործող դասակարգերի վերացման պրոցեսում, փոխվեց նաև հենց պրոլետարների դասակարգի հին ելութիւնը: Մի՞թե կարելի չէ, որի-նակ, այսօրվա բանվորին համեմատել նախկին բանվորի հետ, մի՞թե կարելի չէ մեր բանվորին իր ելութեամբ համեմատել կապիտալիստական յերկիրները պրոլետարի հետ, վորը զուրկ է արտադրութեան բոլոր միջոցներից, բացի իր աշխատանքային ուժից, վորն իբրև ապրանք վաճառում է կապիտալիստին: Մեր բանվոր դասակարգը կանգնած է իշխանութեան գլուխ, մեր բանվոր դասակարգը արտադրութեան հանրայնացված միջոցների սեփականատերն է: Դրանով իսկ մեր պրոլետարիատը, վերակառուցելով դասակարգային հասարակութիւնը, վոչնչացնելով չահագործող դասակարգերին, փոխեց նաև իր նախկին ելութիւնը: Նույնը կարելի չէ ասել նաև գյուղի վերաբերմամբ:

Մի՞թե ներկայիս կոլտնտեսական գյուղացին վորեւէ չափով նման է անցյալի գյուղացուն: Վոչ, ընկերներ: Առաջ գյուղացին ունենալով մի թիղ հողամաս, ըստ ելութեան աշխատում էր կուլակի համար, կալվածատիրոջ համար, մշտապես նրա ճորտը լինելով: Այժմ կոլտնտեսականը խոշոր հանրային տնտեսութեան տերն է: Կոլտնտեսականի կյանքն ու նյութական պայմանները բնավ նման չեն նախկին գյուղացու կյանքին և նյութական պայմաններին: Ահա տեսնում եք, թե

ինչպիսի խոշոր փոփոխութիւններ են կատարվել նաև այդ դասակարգերի՝ պրոլետարների դասակարգի և գյուղացիների դասակարգի ելութեան մեջ: Ասենք, գնալով ավելի յե ջնջվում նաև բանվորների և կոլտնտեսային գյուղացիութեան նախկին տարբերութիւնը: Այս բոլորը մեզ լիակատար իրավունք է տալիս ասելու, վոր սոցիալիզմի յերրորդ կարեւորագույն պայմանն էլ՝ դասակարգային հասարակութեան վերացումը, հաջողութեամբ կենսագործում է մեր բոլորիկան կուսակցութիւնը: (Ծափահարություն):

Սոցիալիզմի չորրորդ, չափ կարեւոր պայմանն այն է, վոր սոցիալիզմ չի կարող լինել, յեթե մարդիկ կարելի մեջ են և աշխատանք չեն կարողանում գտնել, յեթե արմատախիլ չի արված գործադրկութիւնը: ԽՍՀՄ-ում խոշոր արդյունաբերութիւն ստեղծվելու և նրա աճման ու կոլտնտեսութիւնների կազմակերպման հետ միասին ընդամիշտ անհետանում է աշխատավորութեան ամենապատիւ պատուհասը՝ գործազրկութիւնը: Մեզ մոտ գործազրկութիւն չկա, չի լինի և չի կարող լինել: (Ծափահարություն):

Մեր յերկրում, ընկերներ, գերբնակչութեան վտանգ չկա: Չկա նաև ապրանքի գերարտադրութեան վտանգը: Վորքան չափ մարդ լինի՝ այնքան լավ մեզ համար, վորքան չափ ապրանք լինի՝ այնքան լավ: Թո՛ւ չենք կրնալ ու խոչընդոտելով զարգացող կապիտալիստական արտադրութիւնը մշտապես կանգնած է գերբնակչութեան, ապրանքների գերարտադրութեան հարցերի առջև, ճգնաժամերի առջև, արտադրութեան վորոչ սահմանների առջև: Այնտեղ մարդիկ մի կողմից մեռնում են սովից, իսկ մյուս կողմից ապրանքներին

տեղ չկա, և արտադրութիւնը կրճատուեալ է: Այդ և կապիտալիստական արտադրութեան հակասութիւնը, մի արտադրութիւն, վորը հիմնված է հալեւյալ արժեքի արտադրման վրա, բանվորները չափազործման վրա, — մենք կործանեցինք այդ հիմքը: Մեզ մոտ արտադրութիւնը կառուցված է այլ հիմքի վրա՝ բաւարարել սպառումը, բարելաւել աշխատանքը մաստաների կշանքը և ելլ ավելի ընդարձակել սոցիալիստական արտադրութիւնը՝ աշխատավորներին նյութական կշանքը բարելաւելու համար, այս արտադրութիւնը մեզ մոտ չի սահմանափակված միջերջների արտադրութիւնը և սպառումը: Նրանց մոտ կան տասնյակ միլիոնավոր դործադուրկներ, իսկ մեզ մոտ դործադուրկ չկա: Չնայած մեզ մոտ սալրանքի արտադրութիւնն ավելացել է, որինակ՝ ընթացիկ տարվա առաջին յետամսյակում արդյունաբերական սալրանքների արտադրութիւնն ավելացել է 31,1 տոկոսով՝ համեմատած անցյալ տարվա առաջին յետամսյակի հետ, այնուամենայնիւ մենք վոչ միայն աշխատանքային ուժի ավելացուկ չենք նկատում մեր ձեռնարկութիւններում, այլև, ընդհակառակը, մեր արդյունաբերութեան միջանի ճյուղեր այժմ ել աշխատանքային ուժի պակասութիւն են գլորում:

Ահա սոցիալիզմի չորրորդ պայմանը, վորը լրիւ կատարված է մեզ մոտ բանվորների նյութական պայմանների արմատական բարելաւման հետ միասին: Վերջենք, որինակ, աշխատավարձը, վորը համեմատած 1928 թվականի հետ բարձրացել է ավելի քան 3 անգամ: Բանվորի տարեկան միջին աշխատավարձն այն ժամանակ կազմում էր 730 ուրլի, իսկ այժմ,

1936 թվականին, կազմելու յե 2465 ուրլի: (Ծափահարութիւն):

Ընկերներ, պետք է ասել, վոր դրա հետ միասին արմատապես փոխվել է նաեւ մեր խորհրդային յերկրտեսարդութեան դրութիւնը: Կապիտալիզմի պայմաններում յերկրտեսարդութիւնը յենթակա յե ամենատմարդի չափազործման ու նախ և առաջ դործադուրկութեան և կապիտալիզմի մյուս «հրաշալիքներին»: Կապիտալիստական արտադրութեան մեջ յերկրտեսարդութեան աշխատանքն ամենատեղի աշխատանքն է: Իսկ մեր խորհրդային յերկրտեսարդութիւնը նյութական պայմանների տեսակետից վոչ միայն չի տարբերվում արտադրութեան մեջ բանվորների ու կուլտեսականների մյուս մասսայից, այլև դեռ ավելին՝ հաճախ ամենապատվոյ տեղերն է զբաղում և պատասխանատու մասնապիտութիւնները, ամենքից ավելի մեծ նախաձեռնութիւն հանդես բերելով մեր սոցիալիստական շինարարութեան բոլոր ճակատամարտում:

Կատարված է նաեւ սոցիալիզմի մի շատ կարեւոր պայմանն էլ: Մեզ մոտ ամեն ինչ արված է կնոջ ազատադրելու և նրան մեր ամբողջ սոցիալիստական շինարարութեան իսկական ու իրավահաւասար մասնակիցը դարձնելու համար: Մեզ մոտ չկան աշխատանքի ու գիտութեան աշխատի ճյուղեր, վորտեղ կինն ամենաակտիւ մասնակցութիւն չցուցաբերի:

Մեր բոլշևիկյան կուսակցութիւնը հաջողութեամբ լուծեց նաեւ ազգային հարցը: Խորհրդային Միութեան բոլոր ժողովուրդներն իրավահաւասար են և հաւասարաչափ մասնակցում են նոր կշանքի շինարարութեանը: Խորհրդային Միութեան յուրաքանչյուր, թե-

կուզ ամենափոքր ազդուծյան լեզուն, կուտուրան նպաստավոր պայմանների մեջ են դրված իրենց դարգացման համար: Մեզ մոտ չկան ճնշվողներ և ճնշողներ: Այսպիսով սոցիալիզմի այդ պայմանն էլ լրիվ ու ամբողջովին իրագործված է: (Ծափահարություն):

Այս ամբողջ վիթխարի աշխատանքն ամենավերջին շրջանում պահվում է արդյունաբերության և դուրդատեսության մեջ տարածվող ատախանության շարժման հզոր թափով, վորը նոր սահման է անցկացնում մեր խորհրդային հասարակարդի և բուրժուական հասարակարդի միջև՝ աշխատանքի ավելի բարձր արտադրողականությամբ, քան այդ կա կապիտալիստների մոտ, մեր յերկրի այդ նոր, ավելի փարթամ ծաղկման հիմքով: Ատախանութականները, տեխնիկականները խորտակող մարդիկ ճանապարհ են հարթում սոցիալիստական հասարակության ավելի բարձր անտիճանին անցնելու համար: Յեվ այդ է, ընկերներ, այն մեծազույն նշանակությունը, վոր ունի ստախանության շարժումը:

Ահա այն արժատական փոփոխությունները, վոր կատարվել են մեր մեծ յերկրում:

Այսպիսով, հեղափոխության հանդեպ նվազողների, ապա նաև նրա ուղղակի թշնամիների՝ Տրոցկու, Զինովյեվի, Կամենևի ու մյուսների այն բոլոր պնդումները, թե մի յերկրում չի կարելի սոցիալիզմ կառուցել—մնացին իբրև մի խղճով վնդատոց: (Ծափահարություն): ԽՄՀՄ-ում սոցիալիստական հասարակարդը ստեղծված է: Խորհրդային Միությունն ամբողջու է, ուժեղ, նրա սահմանները պաշտպանում է մեր

քաջարի Կարմիր բանակը: (Ծափահարություն): ԽՄՀՄ-ն սիրելի հայրենիք է դարձել վոչ միայն իր ժողովրդի համար, այլև դարձել է աշխարհի յերկիր, վորը սիրում են համայն աշխարհի աշխատավորները: (Ծափահարություն):

Այս բոլորին մենք հասանք մեր բուլճերկյան կուսակցության և նրա կենտրոնական կոմիտեյի լենինյան ճիշտ քաղաքականության ջնորհիվ և մեր հարազատ ու մեծ Ստալինի հանճարեղ ղեկավարությամբ: (Բուռն ծափեր: Դահլիճը վառվի յե կանգնում: Բացականչություններ՝ «Կեցցե՛ ընկեր Ստալինը», «Ընկեր Ստալինին ուռա՛»: Ուկրաիններեն բացականչություն. «Կեցցե՛ մեծ Ստալինը, ուռա՛»):

Այսպես, ուրեմն, ընկերներ, մեզ մոտ ստեղծված են բոլոր անհրաժեշտ պայմանները սոցիալիստական արտադրության նոր վերելքի և հաղթանակների համար: Մենք ունենք խոշոր արդյունաբերություն, այժմ մենք ունենք խոշոր սոցիալիստական դուրդատեսություն. մենք ունենք հսկայական քանակությամբ ամեն տեսակ առաջնակարգ մեքենաներ, վորոնց թիվն որեցոր դնալով ավելանալու յե մեր գործարաններում և կոտնտեսային դաշտերում:

Մեր մեծ յերկիրն ունի հսկայական քանակությամբ ամեն տեսակ բնական հարստություններ, վորոնց ջնորհիվ նա անկախ է դառնում մյուս յերկիրներից: Մենք ցանկություն ունենք առաջ դնալու, մարտնչելու նոր հաղթանակների համար, հավատ ունենք այդ հաղթանակների նկատմամբ: Յեվ վերջապես այժմ մենք ունենք նոր, հիմնալի մարդիկ սոցիալիստական շինարարության բոլոր ասպարեղներում:

**ԿՈՄՅԵՐԻՏՄԻՈՒԹՅՈՒՆԸ ՅԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹՅԱՆ
ԿՈՄՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ ԴԱՏՏԻԱՐԱԿՄԱՆ
ՅԵՎ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԻՉՆ Ե**

Ի՞նչ է պետք մեզ այժմ: Մեզ հարկավոր են, ընկերներ՝, ուսում, գիտություն, վերստին միայն գիտությունն է վերջինս գործը բոլոր ասպարեզներում: Յես արդեն ասացի, վոր մեզ մոտ՝ ԽՍՀՄ-ում արտադրական ուժերը վոչնչով չեն սահմանափակված: Արտադրության բոլոր վրասները վերացված են: Միմիայն գիտելիքները պակասությունը, կրթության գիտությունը և ճանաչումը կարող են խոչընդոտ հանգիստանալ մեր գործին: Անդրագիտության և կրթագրագիտության վերացումը, ավելի բավ ուսուցումը դպրոցներում, բանվորներին ու կոլտնտեսականներին տեխնիկական կրթության բարձրացումը կվոչնչացնեն այդ վերջին խոչընդոտը, վորպեսզի ավելի վիթխարի հաղթանակներ ձեռք բերվեն կոմունիստական հասարակության կառուցման գործում: Ահա, ընկերներ, թե վորտեղից է բղխում այն հատուկ ուշադրությունը, վոր նվիրում է կրթության հարցերին մեր բոլշևիկյան կուսակցության կենտկոմը և անձամբ ընկեր Ստալինը: (Ծափահարություն): Ահա՛ թե ինչու ուսումը դառնում է լենինյան կոմյերիտիության կենտրոնական խնդիրը: Կոմյերիտիության ամբողջ խորհրդային յերիտասարդության ուսուցման կազմակերպիչն է: Ի՞նչպիսի ուսման մասին է խոսքը: Այդ հարցին մենք միայն այսպես պետք է պատասխանենք. այժմ մեզ համար կարևոր է ամեն տեսակ ուսում գիտությունների բոլոր ճյուղերում, ակա՛մ ան-

գրագիտության ու կրթագրագիտության վերացումից մինչև գիտահետազոտական ուսումը:

Ինչպես դուք գիտեք, խորհրդային իշխանությունը և մեր կուսակցությունն արդեն քիչ բան չեն արել մեր յերկրում կուլտուրայի և կրթության զարգացման ասպարեզներում: Կարելի չե իբրև որինակ վերցնել մի քանի թիվ, հասկանալու համար, թե կուլտուրական ինչպիսի հսկայական աշխատանք է կատարվել ԽՍՀՄ-ում, անցած ժամանակաշրջանում: Տարրական և միջնակարգ դպրոցների աշակերտների թիվը հեղափոխությունից առաջ՝ 1914 թվականին, կազմում էր 7·800·000 հոգի, իսկ 1936 թվականին տարրական ու միջնակարգ դպրոցների աշակերտների թիվը կազմում է 27·935·900 հոգի (ծափահարություն), այսինքն՝ համարյա չորս անգամ ավելի: Այդ նշանակում է, վոր մենք հասանք յերեխաների գլխովին ընդգրկմանը մեր դպրոցներում: Բացի դրանից տեխնիկումների աշակերտների թիվը համապատասխանորեն կազմում էր մոտ 48 հազար հոգի, իսկ այժմ՝ 740 հազար հոգի: Տեխնիկական և ընդհանուր բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում կար 124 հազար հոգի, այժմ՝ 509 հազար հոգի: Դրանով բնավ չեն սպառվում ուսուցման այն բոլոր տեսակները, վոր ունենք մենք մեր յերկրում: Մեծ թվով մարդիկ սովորում են նաև ֆարգործուհիներում, հասակավորների գործարանային դպրոցներում, կոլտնտեսային դպրոցներում, գյուղատնտեսության համար դանսդան կադրեր պատրաստող դասընթացներում և այլն:

Անդրագիտության վերացման ասպարեզում մենք մեծ հաջողություններ ունենք: Հեղափոխությունից

առաջ մեզ մոտ 8-ից մինչև 50 տարեկան բնակիչներին 70 տոկոսն անդրադետ եր, իսկ այժմ այդ հասակն ունեցող անդրադետներին թիվը կազմում է մոտ 8—10 տոկոս: Կատարված ամբողջ կուլտուրական աշխատանքի շնորհիվ յերկիրը դուրս հանվեց սոցիալական ու խավարի ծովից, սակայն այդ դեռ քիչ է: Այժմ մեզ քիչ է հետաքրքրում ուսումնական հաստատությունների թիվը, բացի տարրական ու միջնակարգ դպրոցներից, վորոնք մենք չարունակելու յենք կառուցել ուժեղ թափով: Իսկ տեխնիկոմների և բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների ու այլ դպրոցների թիվը մեզ մոտ արդեն քիչ է: Այժմ մեզ հետաքրքրում է գլխավորապես ուսուցման վիճակը, նրա կազմակերպումն ու վորակը: Պետք է խոստովանենք, վոր, չնայած ձեռք առնված միջոցներին ու այն մեծ աշխատանքին, վոր կատարվեց դպրոցում դործի դըրվածքը բարելավելու համար, սկսած տարրականից մինչև բարձրագույն դպրոցը, մեր դպրոցի բոլոր ողակներումն էլ դրությունը դեռ անբավարար է, մանավանդ այնպիսի կարևոր առարկաների նկատմամբ, ինչպիսիք են մայրենի լեզուն, պատմությունը և աշխարհագրությունը: Կարիք չկա բազմաթիվ որինակներ բերելու ձեզ այդ ասպարեղից, յերբ դպրոցն ավարտող յերեխաները և բարձրագույն ուսումնական հաստատությունն ավարտող ուսանողները լավ չգիտեն պատմությունը, չեն կարողանում դրադետ գրել, չեն կարողանում հաշիվներ անել՝ չտիրապետելով մաթեմատիկական անհրաժեշտ գիտելիքներին:

Վորտեղից են առաջ գալիս այս թերությունները: Անշուշտ, մինչև այժմ էլ դեռ վատ դասավանդումից,

դասագրքերի վատ վորակից և նրանից, վոր դպրոցների ուսուցիչներին դգալի մասը դեռ ինքն էլ բավականաչափ դրադետ է: Միայն միջանի թիվ կրերեմ մեր ուսուցիչների անբավարար դրագիտությունը և նրանց կրթության ցածր մակարդակը ցույց տալու համար:

ՌՍՖՍՀ տարրական դպրոցներում 1935 թվականին ուսուցիչների 34,8 տոկոսը տարրական կրթություն ուներ, 63,7 տոկոսը՝ միջնակարգ կրթություն և միայն 1,5 տոկոսը՝ բարձրագույն մանկավարժական կրթություն: Թերի միջնակարգ և միջնակարգ դպրոցներում ուսուցիչների 9 տոկոսն ուներ տարրական կրթություն, 66 տոկոսը՝ միջնակարգ կրթություն և միայն 24 տոկոսը՝ բարձրագույն կրթություն: Ահա թե ինչու ուսուցիչների կրթության անբավարար մակարդակը դպրոցի ամենաթույլ ճակատամասն է կազմում:

Պետք է, ընկերներ, խոստովանել, վոր դպրոցի դրությունն առայժմ դեռ բացահայտորեն անբավարար է: Համկ(բ)Կ Կենտկոմը և մանավանդ անձամբ ընկեր Ստալինը յեռանդուն լծվել են աշխատանքի այդ ճակատամասին: Պարզ է, վոր մենք անսրայման կողդենք այն: Բայց դրա համար հարկավոր է շատ յրջորեն աշխատել:

Այդ ասպարեղում կոմյերիտմիության դերը հսկայական կլինի, բայց առայժմ պետք է բացելուց ասել, վոր կոմյերիտական կազմակերպությունները ինչպես հարկն է չեն լծվել այդ գործին և դեռևս պտույտ են գալիս դպրոցի շուրջը:

Ուսուցչության նկատմամբ պարզորոշ կերպով յուրջ հոգատարությունն արտահայտվեց Կենտկոմի և

Ժողկոմխորհի վերջին վորոշումներում: Մենք պետք է սկսենք յուրաքանչյուր առանձին ուսուցչից, ոգնենք նրան բարձրանալու կուլտուրականության ու գրագիտության ավելի բարձր մակարդակին, ոգնենք նրան ավելի բարձր վորակ ստանալու, վորպեսզի նա կարողանա իրոք լավ ուսուցիչ դառնալ:

Պետք է նկատի ունենալ, վոր մեզ մոտ ուսուցիչները կեսը կոմյերիտական հասակ ունի, ուստի և կոմյերիտությունը կարող է հսկայական աշխատանք կատարել: Խոսքը միայն տարրական ու միջնակարգ դպրոցներին չի վերաբերում, հարկավոր է լրջորեն լծվել գործի բարելավման աշխատանքին նաև մեր բարձրագույն դպրոցներում, մանավանդ մանկավարժական դպրոցներում, վորոնք ուսուցիչների կադրեր են պատրաստում մեզ համար, բայց վորոնք մինչև այժմ ել դեռ չատ վատ հիմքի վրա յեն դրված: Հարկավոր է, վոր կոմյերիտությունը լրջորեն դբադվի մանկավարժական ինստիտուտներն ու տեխնիկոմներն առաջավոր կոմյերիտականներով ու կոմյերիտոհիններով համալրելու գործով, ինչպես անում է այդ մի քանի մյուս ուսումնական հաստատությունների նկատմամբ:

Պետք է շատ լուրջ գործ համարել նաև անդրագիտության ու կիսագրագիտության վերացումը մեր յերկրում: Դա մի ծանր քար է, վոր խանգարում է մեզ ուժեղ թափով առաջ գնալու: Մենք դեռ մի քանի միլիոն անգրագետ ունենք:

ԽՍՀՄ Ժողկոմխորհի և ՀամԿ(բ)Կ Կենտկոմի վորոշմամբ մենք պետք է յերկու տարում վերացնենք մեր մինչև 50 տարեկան անգրագիտության անդրագի-

տությունը: Բայց դեռ քիչ է վերացնել անդրագիտությունը, մեզ հարկավոր է վերացնել նաև կիսագրագիտությունը, պետք է նկատի ունենալ, վոր կիսագրագիտությունը գոյություն ունի վոչ միայն մեծերի, հասակավոր մարդկանց մեջ, այլև յերիտասարդության մեջ:

Յեա կարող եյի բերել միայն մի որինակ: Կոմյերիտության Մոսկվայի Կոնֆերենցիայում Ռյաժսկիյ չրջանից հանդես յեկավ մի ընկեր և հայտարարեց հետեյալը.

«Յեա պետք է ասեմ, վոր մեզ մոտ, յերիտասարդության մեջ, կա 8,5 տոկոս անգրագետ և 32 տոկոս կիսագրագետ: Դա տղաների մեջ, իսկ աղջիկների մեջ տոկոսն ավելի բարձր է: Վերցրեմ մեր կոլտնտեսությունները. «Նովոյե վոլգոպետլո» և «Կրասնիյ Ոկտյար» խոշոր կոլտնտեսություններում 700 յերիտասարդից 314 հոգին կիսագրագետ է և 115 հոգին անգրագետ»:

Այդպես և դրությունը Մոսկվայի գյուղական չրջաններից մեկում, բայց արդյո՞ք Ռյաժսկիյ չրջանը բացառություն է կազմում: Բնավ վո՛չ, ընկերներ: Ըստ յերեութին վորոշ տեղերում նույնիսկ ավելի վատ է, այնինչ, կոմյերիտական աշխատողների մեջ վորոշ տրամադրություններ կան անգրագիտության և կիսագրագիտության վրայից թռիչք գործելու, այն փառտարկումով, թե՛ լո՛ւնչ կարիք կա դլուս ցավացնել յերիտասարդության անգրագիտության և կիսագրագիտության վրա, յեկեք միջնակարգ և բարձրագույն կրթությամբ դբադվենք:

Վո՛չ, ընկերներ, դա շատ սխալ դիրք է: Մենք ան-

սլաշման պետք է վերացնենք անգրագիտութիւնը և կիսադրագիտութիւնը՝ տգիտութեան և անկուտուրականութեան այդ հիմքը, և այն ժամանակ մենք շատ ավելի արագորեն առաջ կընթանանք:

Յեռ արդեն խոսեցի դպրոցական ուսուցման մասին, բայց մեզ, ընկերներ, կարևոր է վրէժի միայն տարբերակն, միջնակարգ ու բարձրագոյն դպրոցներէ ուսուցումը, այլև արտադպրոցական ուսուցումը: Ուսուցումն ավելի լայն հասկացողութիւն է, իսկ մեզ մոտ ամբողջ ուսուցումը կոմունիստական ուսուցում է, վերովհետև առանց դրա չի կարելի կոմունիզմ կառուցել:

Հայտնի յե, վոր բոլորը չեն կարող դիտութիւն ստանալ դպրոցի միջոցով, մասնական դուրսում: Ընդհանուր և տեխնիկական կրթութեան լուրջ միջոց կարող է ծառայել նաև հեռակա ուսուցումը, վորը բավականաչափ չի ծախարկել մեզ մոտ, բայց վորը պետք է հսկայական թափ ստանա, վորպեսզի ոգնենք մարդկանց գիտելիքներ տառնալու առանց արտադրութիւնից կտրվելու: Այդ գործում կոմյերիտմիութիւնը պետք է հանդես դա վորպես ակտիվ կազմակերպիչ, աշխատելով հանդերձ դպրոցներում ու խմբակներում, գործարաններում ու կոլտնտեսութիւններում, առանց արտադրութիւնից կտրվելու՝ ուսուցումը ընդարձակելու և բարելավելու համար: Չի կարելի ճիշտ համարել յերիտասարդութեան վորոշ մասի մեջ գոյութիւն ունեցող և յերեսաների մեջ լայնորեն տարածված՝ անսլաշման ինժեներ կամ ողաչու դառնալու տրամադրութիւնը: Կոմյերիտմիութիւնը յերեսաների ու յերիտասարդների գիտակցութեան մեջ պետք է արմա-

տացնի, վոր մեր հասարակարդում համասարապես կարևոր են բոլոր մասնագիտութիւնները՝ ուսուցչի, փականագործի, խառտի, մեքենավարի, տրակտորիստի, անասնարուծի և այլ մասնագիտութիւնները: Յուրաքանչյուր պատանի ու աղջիկ պետք է ձգտի վատարելապես տիրապետելու վորեւ մասնագիտութեան:

Միքանի խոսք քաղաքական դաստիարակութեան մասին: Աշխատանքի վերակառուցմանը վերաբերող ընկեր Ստալինի հայտնի ցուցումներից հետո կոմյերիտմիութիւնը քիչ աշխատանք չի կատարել այդ ասպարեզում: Սակայն պետք է խոստովանել, վոր դեռ գոյութիւն ունեն շատ լուրջ թերութիւններ, վորոնք խանգարում են յերիտասարդութեան կոմունիստական դաստիարակութեան գործին: Կոմյերիտմիութեանը տրվող լինինյան դաստիարակութիւնը պետք է պատրաստի իսկական բուլլետներ, կոմյերիտականների մեջ դաստիարակի բարձր դաստիարականութիւն:

Այդ դաստիարակութիւնն անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր կոմյերիտականի, վորպեսզի նա ավելի խիղախորեն ու վստահ կերպով առաջ դնա և ըմբռնի չրջասպատող իրադրութիւնը, լինի դա տնտեսութիւն, թե իդեոլոգիա: Ծփշտ է, վոր մեզ մոտ շահագործող դասակարգերը վրէժացված են, սակայն այդ դասակարգերի միացորդները դեռ կան: Նրանք յերեսմն թափանցում են մեր խորհրդային որդանիզմի ամենապատասխանատու և զգայուն տեղեր՝ կատարելով իրենց վնասարար աշխատանքը: Այդ տեղի յե ունենում նրանից, վոր չկա քաղաքական բավականաչափ սրութիւն և զղասութիւն ընդդեմ դասակարգային թրջանամիների թափանցման՝ մեր կազմակերպութիւններ-

րի մեջ: Այդ թույլ չտալու համար պետք է քաղաքա-
կանապես զրազեալ լինել:

Ահա թե ինչու մեր յերիտասարդությանն անհրա-
ժեշտ է լենինյան-ստալինյան կոմիւնիստական տալ,
լավ կազմակերպելով քաղաքական դաստիարակություն
նր:

Քաղաքական դաստիարակության ասպարեզում կոմ-
յերիտմիության կատարած աշխատանքի թերություն-
ների մասին քանիցս խոսվել է: Հիմնականում դրանք
հանդուժ են այն բանին, վոր քաղաքացուցումը և կու-
սակցության պատմության ուսումնասիրումը հաճախ
մակերեսորեն է դրվում, պրոպագանդիստներն ընտըր-
վում են անուշադիր կերպով, իսկ վոր գլխավորն է՝
կոմյերիտական կազմակերպությունները պրոպագան-
դիստների հետ չեն աշխատում: Դպրոցների ու խմբ-
րակների հաճախումն անբավարար է, դպրոցներում ու
խմբակներում պարապմունքները հաճախ հետաքրքիր
չեն ընթանում, չեն գրավում յերիտասարդությանը:
Մինչդեռ պետք է ասել, վոր կուսակցության պատ-
մության ուսումնասիրման թեման և այն ամենը, ինչ
կապված է դրա հետ, լենինի և Ստալինի աշխատու-
թյունների ուսումնասիրումը, ամենածուխ ու ամենա-
հետաքրքիր թեման է:

Սակայն դպրոցներում ու խմբակներում դասա-
վանդման աշխատանքը հաճախ այնքան անհետաքրքիր
է կատարվում, վոր կոմյերիտականներին ուղղակի
խորթացնում է քաղաքական-դաստիարակական աշ-
խատանքից:

Այդ տեղի յե ունենում այն պատճառով, վոր այդ
աշխատանքում պատշաճ ղեկավարություն չի ապա-

հովաճ: Այժմ բանն աշխատանքը դործնականորեն
կազմակերպելն է, վոչ թե բանաձևերն ու վորոշում-
ները, այլ դպրոցների ու խմբակների ծրագրե-
րը, և այն, վոր տանք լավ դասադրքեր, ընտ-
րենք լավ պրոպագանդիստներ, վոր կոմյերիտմիու-
թյան ղեկավար աշխատողներն անձամբ ստուգեն
դպրոցների ու խմբակների աշխատանքը և անձամբ
աշխատանք կատարեն այդ դպրոցներում ու խմբակ-
ներում, վորպեսզի նյութ հավաքեն դոյություն ունե-
ցող թերություններն ուղղելու համար:

Ձեռնամուխ յեղեք, ընկերներ, այդ դործին, ինչ-
պես հարկն է, պատշաճ բարձրության վրա դրեք քա-
ղաքական-դաստիարակական աշխատանքը կոմյերիտ-
միության մեջ:

Լենինը և ընկեր Ստալինը քանիցս կոմյերիտմիու-
թյան առջև են դրել դաստիարակական աշխատանքի
հարցերը: Մի տարի առաջ ընկեր Ստալինն առանձնա-
հատուկ լրջությամբ դրեց լենինյան կոմյերիտմիության
ամբողջ աշխատանքն այդ տեսանկյունով վերակառուցե-
լու հարցը: Սակայն պետք է ասել, վոր կոմյերիտա-
կան կազմակերպությունների ապարատը դեռ հեռու յե
այդ ուղղությամբ վերակառուցված լինելուց: Ուսման
և դաստիարակության հարցերը դեռ կենտրոնական
հարցեր չեն դարձել կոմյերիտական կազմակերպու-
թյունների աշխատանքում: Շատ կոմյերիտական աշ-
խատողներ, դեռ անտեսելով այդ հիմնական խնդիրը,
ցրվում են անտեսական ու խորհրդային աշխատանքի
դանադան ճակատամարտում:

Յերբ կոմյերիտմիության համադրամարեց առաջ
քննարկվում էր, թե ինչպիսի հարցեր պետք է դնել

համագումարում, և ինչ տեսանկյունով անցկացնել համագումարի աշխատանքը, ընկեր Ստալինն ուղղակի ասաց, վոր հրա կարծիքով կոմյեբիտմիտեթյան համագումարը պետք է անցնի ուսման ու դաստիարակության կազմակերպման նշանաբանով: (Բուռն, յերկար ժամանակ չլռող ծափահարություն): Այդպես էլ, ընկերներ, պետք է անել, ինչպես խորհուրդ տվեց ընկեր Ստալինը: (Բուռն ծափահարություն): Կոմյեբիտական աշխատանքի ամբողջ պաթոնը և մեր լենինյան կոմյեբիտմիտեթյան վողջ հերոսիկան այժմ պետք է փոխադրել ուսման վրա: Այդ է գլխավորը: (Բուռն ծափահարություն):

ՍՏԱԽԱՆՈՎՅԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄԸ ՅԵՎ ԿՈՍՅԵՐԻՏՄԻՈՒԹՅՈՒՆԸ

Ուղղակի ուսուցման հետ է կապված նաև ստախանովյան շարժման հետագա ծավալումը:

Ի՞նչ ունենք մենք այժմ ստախանովյան շարժման զարգացման ասպարեզում: Այստեղ, Կրեմլում տեղի ունեցած ստախանովականների հայտնի խորհրդակցությունից հետո, ընկեր Ստալինի ճառից հետո և Կենտկոմի պրենումի վորոշումներից հետո ստախանովյան շարժումն ավելի առաջ գնաց: 1936 թվականի առաջին յեռամսյակում արդյունաբերությունը կատարեց իր պլանը, իսկ յերկաթուղային տրանսպորտի դժով պլանը նույնիսկ գերադասարվեց:

Սա, ընկերներ, ստախանովյան շարժման լուրջ հաղթանակն է, քանի վոր, ինչպես դուք գիտեք, մեր առաջին յեռամսյակի պլանը բարձր էր և սովորական պայմաններում նա չէր կարող կատարվել: Պլանը կա-

տարվեց միայն չնորհիվ այն բանի, վոր ստախանովյան շարժումը մեզ մոտ առաջ գնաց:

Սակայն, ստախանովյան շարժումը ծավալվում է խայտարեկտ կերպով: Արդյունաբերության մի շարք ճյուղեր շարունակում են հետ մնալ: Հետ են մնում աշխարհի կարևոր ճյուղեր, ինչպես անտառային արդյունաբերությունը, շինանյութերի արտադրությունը, ինչպես պղնձի արդյունաբերությունը և այլն: Յեթե արդյունաբերության այդ ճյուղերը հետ չմնային, մենք ամենայն հավանականությամբ կդերակատարեյինք առաջին յեռամսյակի պլանը: Բայց նույնիսկ առջևից ընթացող ձեռնարկություններում ու արդյունաբերության ճյուղերումն էլ ստախանովականների թիվը հիմնական ցեխերում բոլոր աշխատողների մեկ յեղբորդ մասն է կազմում, իսկ ոժանդակ ցեխերում՝ նույնիսկ է՛լ ավելի պակաս:

Նոր նորմաների կիրառման և աշխատավարձի վերակառուցման աշխատանքն արդյունաբերության մի շարք ճյուղերում չափից դուրս ձգվեց: Այսպիսով կարելի չէ ասել, վոր ստախանովյան շարժումը դեռ միայն իր սկզբումն է գտնվում: Մենք ստախանովյան շարժման ծավալման գործում ինքնահոսի անթույլատրելի և վնասակար տրամադրություններ ունենք տրտեսավորների և վոչ միայն տնտեսավորների, այլև կուսակցական, Կոմյեբիտական և պրոֆմիտեթնական կազմակերպությունների աշխատողների վորոշ մասի մեջ, և միայն դրանով կարելի չէ բացատրել այն, վոր մեր տնտեսության մի ամբողջ շարք ձեռնարկություններում ու ճյուղերում այժմ ստախանովյան շարժումն

ավելի վատ վիճակում է գտնվում, քան ղեկավարները
ամառն:

Ստախանովյան շարժումը պահանջում է արտա-
դրութեան կառավարման ամբողջ մեխանիզմի աշխա-
տանքի նորոգում: Նա չի հանդուրժում վոչ մի ճահճա-
ցում, բյուրոկրատիքում ու անշարժութիւն, ուստի և
այդ շարժումը սարսափի յեն յեն թարկում, նրան ղե-
մադրութիւն են ցույց տալիս մեր տնտեսութեան կա-
ռավարման սխառնում յեղած այն մարդիկ, ովքեր այդ
թերութիւնների կրողներն են հաշիւանում: Կոմյե-
րիտմիութիւնը պետք է ամեն կերպ ողնի կուսակցու-
թեանը՝ ջախջախելու այդ սարսափն ու ընդդիմա-
դրութիւնը և ե՛լ ավելի ծափալելու ստախանովյան
շարժումը: Շատ տնտեսավարներ գտնում են, վոր ա-
ռաջագրված ծրագրի կատարումն ստախանովյան աշ-
խատանքի սահմանն է: Յերբե՛ք: Ստախանովյան շարժ-
ման ծափալումը պետք է առաջ անցնի նշված արտա-
դրական ծրագրից: Այս է խնդիրը:

Բայց առանձնապես պետք է ընդդէմ տեխնիկական
ուսուցման նշանակութիւնն ստախանովյան շարժման
հաջող ծափալման համար: Բանդորների հսկայական
մեծամասնութիւնը մեղ մոտ այժմ ստախանովյան
դառնալու ցանկութիւն ունի: Ստախանովյան դառ-
նալու ճանապարհը ցույց են տվել մեր լավագույն
ստախանովականները: Բանն այժմ այն է, վոր լայնո-
րեն ծափալի տեխնիկական սուսուցումը, վորը մեղ
մոտ՝ ձեռնարկութիւններում դեռ անբախարար հիմ-
քերի վրա յե դրված և հաճախ կադմակերպված և
ձեւականորեն: Կոմյերիտմիութիւնը պետք է լծվի այդ

դործին ինչպես հարկն է և իր յեռանդը յերեան բերի
այդ ուղղութեամբ:

Բայց կոմյերիտմիութեանն առանձնապես վճռական
դեր պետք է խաղա ստախանովյան շարժումը դուրսա-
տնտեսութեան մեջ ծափալելու դործում: Ընկեր Ստա-
լինը կուսակցութեան և ամբողջ յերկրի առաջ խնդիր
դրեց՝ մոտակա 3—4 տարվա ընթացքում հացահատիկի
արտադրութիւնը հասցնել միլիոն 7—8 միլիարդ փթի:
Այդ խնդիրը մենք կկատարենք, յեթե մեր գյուղատըն-
տեսութեան մեջ, ինչպես հարկն է, ծափալենք ստա-
խանովյան շարժումը: Իսկ պետք է խոստովանել, վոր
ստախանովյան շարժումը կոլտնտեսութիւններում մեղ
մոտ դեռ միայն նոր է սկսվում, բայց նա արագորեն
ու լայնորեն ծափալվելու բոլոր հիմքերն ունի: Մեքե-
նաներ մենք ունենք, դրանց թիվը տարեց-տարի սովե-
յի ու ավելի կշատանա, պարարտանյութերի քանակու-
թիւնը կաւելանա, կոլտնտեսութիւնները փերջնակա-
նապես ձեւավորվել են: Կոլտնտեսային ստալինյան կա-
նոնադրութեամբ գտնվեց պետութեան և առանձին կոլ-
տնտեսականի շահերը դուրսիցելու լավագույն ձեւը:
Մշակվեցին մարդկանց նոր կադրեր ի դեմս կոմբայ-
նավարների, տրակտորիստների, անասնաբույժների և
այլն: Գյուղատնտեսութեան մեջ յեղած ներկայիս ստա-
խանովականները — դրանք, իհարկե, առայժմ միայն
հետախույզներ են, վորոնք հիանալի կատարեցին ի-
րենց խնդիրը և ցույց տվին ճանապարհը: Ստախա-
նովյան շարժման արդյունքները դուրսատնտեսութեան
մեջ, ընկերներ, հսկայական կլինեն: Դժվար է նույն-
իսկ պատկերացնել, թե ինչպիսի թուիչք կկատարենք
մենք այն հետամնացութիւնից, վոր դոկութիւն ունի

գյուղատնտեսութեան մեջ, յեթե գործնականում իրականացնենք այն, ինչ տալիս են իրենց աշխատանքի արդյունքով գյուղատնտեսութեան արնայիսի առաջավոր մարդիկ, ինչպես Անդելինան, Դեմէնկոն և մի շարք ուրիշները: (Ծափահարութիւն):

Բայց ստախանովյան շարժումը գյուղատնտեսութեան մեջ ինքնահոսով չի ընթանա: Դրա համար պահանջվում է հսկայական կազմակերպչական աշխատանք և այդ գործում առանձին դեր պիտի խաղա կոմյերիտմիութիւնը, քանի վոր յերիտասարդութեան դերը գյուղատնտեսութեան մեջ ե՛լ ավելի նշանակալից է, քան արդէնաբերութեան մեջ, վորովհետեւ առաջին առաջադիմականը, վորը կաշկանդված է անհատական տնտեսութեան տրադիցիաներով, առաջին համարձակն ու գրագետը գյուղատնտեսութեան մեջ կոտնտեսային յերիտասարդութիւնն է, և պետք է յենթադրել, վոր կոմյերիտմիութիւնը պատվով կկատարի իր խնդիրն ու անձնփրարար կմարտնչի հանուն ընկեր Ստալինի առաջադրանքի կատարման՝ հացահատիկի արտադրութիւնը մինչև 7—8 միլիարդ փիթի հասցնելու, հանուն անասնաբուծութեան արագ վերելքի, հանուն բամբակի, վուշի, բրդի և արդէնաբերութեան համար անհրաժեշտ այլ հումքի քանակի ավելացման: (Ծափահարութիւն):

ԿՈՄՅԵՐԻՏՄԻՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐԸ

Թույլ տւե՛ք ինձ այժմ մի փոքր կանդ առնել կոմյերիտմիութեան կազմակերպչական հարցերի վրա: Յեթե ճիշտն ասենք, ընկերներ, կոմյերիտմիութեան

կազմակերպչական աշխատանքը լրջորեն հետ է մնում մեր սոցիալիստական շինարարութեան բոլոր բնագավառներում կոմյերիտմիութեան ունեցած խնդիրները ու դերը մակարդակից, իսկ կազմակերպչական աշխատանքում այդպիսի հետամնացութիւնն չպետք է լինի: Բանն այն է, վոր վերացնենք կազմակերպչական աշխատանքի այդ հետամնացութիւնն այն խնդիրները մաշկարակից, վոր ունի կոմյերիտմիութիւնը:

Ինչի՞ց է հանգում կոմյերիտմիութեան կազմակերպչական աշխատանքի վերակառուցումն ու բարելավումը: Նախ՝ այն բանին, վոր կոմյերիտմիութեան ամբողջ կազմակերպչական աշխատանքը յենթադրվի հիմնական խնդրին—այն է՝ դառնալ ամբողջ խորհրդային յերիտասարդութեան ուսուցման ու կոմունիստական դատարարութեան իսկապես լայն կազմակերպութիւն: Այդ կողմը պետք է շրջել, ընկերներ, ամբողջ կոմյերիտական ապարատը, և շրջել ինչպես հարկւն է:

Յերկրորդ՝ կազմակերպչական աշխատանքի բարելավումն ու վերակառուցումը հանդում է այն բանին, վոր գործնականում իրականացվի կոմյերիտմիութեան նոր ծրագիրն ու նոր կանոնադրութիւնը, վորը դուք կընդունեք համադրամարում:

Ընկեր Ստալինը, վորի ղեկավարութիւնը մշակվեցին կոմյերիտմիութեան նոր ծրագիրն ու կանոնադրութիւնը, չափազանց լուրջ ուղղումներ մտցրեց թե՛ ծրագրի և թե՛ կանոնադրութեան սկզբնական նախագծերի մեջ: Բայց, ընկերներ, պետք է ասեմ, վոր այդ ուղղումները պարզապես ուղղումներ չեն ծրագրի ու կանոնադրութեան նախագծերի մեջ, այլ լուրջ ուղ-

ղումներ կոմերիտմիութեան նախընթաց ու գոյութիւն ունեցող վողջ կազմակերպական աշխատանքում: Ի՞նչ ուղղումներ են դրանք: Այդ ուղղումները չափազանց շատ են: Յեւ կարծում եմ, վոր այն ղեկուղողները, վորոնք ղեկուցելու յեն համագումարին ծրագրել ու կանոնադրութեան մասին, կպատմեն այդ: Յեւ կանգ կառնեմ միայն յերկու ուղղման վրա:

Կանոնադրութեան հին տեքստի յերրորդ պարբերութեան ակերտմ յեղած՝ «ՀամԼԿՅՅՄ-ն իր ելութեամբ փաստաշարական-պրոլետարական կազմակերպութիւն է, վորն իր շարքերում համախմբում է առաջավոր, դատակարգայնորեն գիտակից, քաղաքականապէս գրագետ յերիտասարդութեան լայն խավերին» փոխարենն ընկ. Ստալինն առաջարկեց այլ տեքստ. «Համ. ԼԿՅՅՄ-ը մասսայական անկուսակցական կազմակերպութիւն է, վորն իր շարքերում համախմբում է քաղաքի և գյուղի առաջավոր, քաղաքականապէս գրագետ աշխատավոր յերիտասարդութեան լայն խավերին»: Այդ նույն պարբերութեան յերրորդ մասում, «ՀամԿ(բ)Կ և ՀամԼԿՅՅՄ ծրագրից կատարվող ամեն մի շնորհ անհամատեղելի յե կոմերիտմիութեան մեջ մնալու հետ» ֆրազից ջնջված են «ՀամԿ(բ)Կ» բառերը: Յերրորդ կետում հին տեքստի փոխարեն, վորտեղ խոսվում էր ՀամԼԿՅՅՄ անգամ ընդունելու ժամանակ ըստ սոցիալական հատկանիշի խմբերի բաժանելու մասին, ընկեր Ստալինն առաջարկեց այլ տեքստ. «Կոմերիտմիութեան անգամ ընդունվում է առաջավոր, ստուգված, խորհրդային իշխանութեանը նվիրված յերիտասարդութիւնը՝ բանվորների, գյուղացիների և ծառայողների միջից»:

Ի՞նչ են ցույց տալիս այս ուղղումները: Սրանք ցույց են տալիս, վոր կոմերիտմիութիւնը պետք է վերջ դնի իրեն կուսակցական կազմակերպութիւններին լիովին համապատասխան ձևով կառուցելուն և իր ամբողջ աշխատանքում կուսակցական կոմիտեներին նմանվելուն: Մենք ունենք մեկ բոլշևիկյան կուսակցութիւն: Կոմերիտմիութիւնը ՀամԿ(բ)Կ-ին հարող առաջավոր յերիտասարդութեան անկուսակցական կազմակերպութիւն է: Այդ նշանակում է, վոր կոմերիտմիութիւնը պետք է դառնա ավելի լայն կազմակերպութիւն, քան նա հանդիսանում է այժմ: Կարիք չկա հորինելու ՀամԼԿՅՅՄ անգամ ընդունելու այնպիսի սահմանափակումներ, վորոնք նման ինեւ կուսակցութեան մեջ ընդունելու սահմանափակումներին: Նոր ծրագրել ու կանոնադրութեան հետեանքով կոմերիտական կազմակերպութիւնը պետք է աճի և դրա մեջ սարսափելի վոչինչ չկա: Այդ չի նշանակում լայն բաց անել դռները և ընդունել ում վոր պատահի: Դրա համար կա սահմանափակում, այսինքն՝ վորոք քաղաքական պատրաստակամութիւն և յուրաքանչյուրի ստուգված՝ կոմերիտմիութեան մեջ ընդունելուց առաջ: Այս յերաշխիքները պետք է խստորեն կատարվեն, բայց կարիք չկա կուսակցական կազմակերպութիւններին հատուկ սահմանափակումներ հորինել:

Ուղղումներն այնուհետև ցույց են տալիս, վոր կոմերիտմիութեան մեջ պետք է վերացվի սոցիալական կազմի այսպես կոչված կարգավորման պրակտիկան: Պետք է վերացվեն գոյութիւն ունեցող բաժանումները: Մինչև այժմ կոմերիտմիութիւնն իրեն համարում էր զերազանցապէս պրոլետարական կազմակեր-

պություն, այժմ նա դառնում է ավելի բայն կազմակերպություն, խորհրդային ռաբոլջ առաջավոր յերիտասարդության — բանվորների, կոլտնտեսականների, ծառայողների և ուսանողների կազմակերպություն:

Ահա թե, ընկերներ, ինչ են բոլորում ընկեր Ստալինի արած միայն այն յերկու ուղղումներն, վոր յես մեջ բերի այստեղ:

Յերրորդ՝ կոմյերիտության կազմակերպական աշխատանքի բարելավման խնդիրներն այն են, վոր վերացվեն դոյություն ունեցող թերությունները և ուժեղացվեն կոմյերիտական աշխատանքի այն բնագավառները, վորոնք այսօր դեռ թույլ բնագավառներ են հանդիսանում: Ի՞նչ թերություններ են դրանք: Առաջին լուրջ թերությունը, վորի մասին խոսում եյին կոմյերիտության՝ համագումարից առաջ անցկացված բաղմաթիւ կոնֆերենցիաներում, այդ այն թերությունն է, վորը հանդում է կազմակերպական ղեկավարության թուլությանը՝ վերելից մինչև ներքև, վորն արտահայտվում է այն բանում, վոր կազմակերպական ղեկավարության մեջ կոնկրետության փոխաբեն հաճախ գերակշռում է դիրեկտիվներով, քաղաքական դրույթներով և ընդհանուր խոսքով մատնացույց անելով ղեկավարելու թերությունները, և այն, վոր այդ թերությունները պետք է ուղղել: Այսպիսի ղեկավարությունը, ընկերներ, այժմ չի կարող բավարարել մեզ: Նա պետք է լինի ավելի կոնկրետ, ավելի վորոշակի և նա պետք է հետապնդի կոմյերիտական կազմերի՝ վերելից մինչև ներքև դաստիարակության խնդիրները:

Դաստիարակման տարրերը կազմակերպական աշ-

խատանքում, համոզելը և սովորեցնելը ձեզ մոտ պետք է չառ ավելի ուժեղ լինեն, քան կուսակցական կազմակերպություններում, վորովհետև կուսակցության մեջ մենք ընդունում ենք ավելի հասունացած ու քաղաքական տեսակետից ավելի պատրաստված մարդկանց, մինչդեռ կոմյերիտության մեջ մենք դեռ հակայական դաստիարակչական աշխատանք ենք յենթադրում յուրաքանչյուր կոմյերիտականի նկատմամբ: Ահա թե ինչու կազմակերպական աշխատանքի մեջ դաստիարակման և ուսուցման տարրերը ձեզ մոտ պետք է ավելի տարածված լինեն: Զեզ մոտ պայքարը տույժերի առատության, կազմակերպական աշխատանքի մեջ յեղած ֆորմալիզմի, զանազան հարցերն այսպես կոչված հարցման կարգով լուծելու և վարչաբարության դեմ պետք է լինի ավելի սուր, քան այժմ:

Այժմ արդեն քիչ է այն, վոր դու վորպես ղեկավար կամ հրահանգիչ մատնացույց ես անում թերությունները և դրանց ուղղման անհրաժեշտությունը: Վո՛չ, դու դրա հետ միասին պարտավոր ես նաև սովորեցնել, թե ինչպես ուղղել այդ թերությունները: Անկանոնությունները յերևան բերելը — դա դեռ քիչ է ղեկավարի համար: Լավ է, վոր դու զգում ես թերությունները, բայց դու պարտավոր ես նաև սովորեցնել, թե ինչպես ուղղել այդ թերությունները:

Յեւ վորքա՞ն բողոքներ կան ձեզ մոտ հրահանգիչների դեմ, առանձին ղեկավար աշխատողների չրջադաշտությունների դեմ, առերին կազմակերպությունների ու շարքային կոմյերիտականների կողմից: Դեհ, առում են, մի մարդ, կհայհոյի, կքննադատի, ճառեր կասի, կհավաքի ամեն տեսակի վիճակագրական տվյալ-

ներ ու կվերադառնա. իսկ ոգնել դործին, սովորեցնել, թե ինչպես կարելի չե ավելի լավ կազմակերպել աշխատանքը — այդ բանը չկա:

Կա՞ արդյոք, ընկերներ, կոմյերիտական կազմակերպութիւններու մեջ աշխարհի սլրակտիկա:

ՉԱՅՆԵՐ. — Կա, կա:

ԱՆԴՐԵՅԵՎ. — Ի՞նչ են ցույց տալիս այս թերութիւնները: Դրանք մի կողմից ցույց են տալիս, վոր ղեկավար աշխատողների կողմից մակերեսային մոտեցում գոյութիւն ունի ղեկի կազմակերպական հարցերը, իսկ մյուս կողմից՝ այն, վոր այս վրամ այն ղեկավարն ինքն ել աւրախ կլինի սովորեցնելու, թե ինչպես կարելի չե ավելի լավ կազմակերպել դործը, բայց չղիտե, թե ինչպես անել այդ: Այդ պատճառով ել հաճախ աշխատանքը բարելաւելու ձեւը չիմանալը քողարկվում ե ընդհանուր խոսակցութիւններով, դերեկտիւներով ու քաղաքական դրույթներով: Սա ցույց ե տալիս, վոր ղեկավար կոմյերիտական կազմերի վորոշ մասը հետ ե մնում կոմյերիտական հարաճուն աշխատանքի կենսական պահանջներէջ ու կարիքներէջ:

Կոմյերիտական ղեկավարութիւնը՝ ներքեից մինչե վերե, չպետք ե հետ մնալ յերիտասարդութեան քաղաքական, կուլտուրական ու կազմակերպական աճումից: Խնդիրն այն ե, վոր ե՛լ ավելի համարձակորեն կոմյերիտական աշխատանքի ներգրավվեն նոր մարդիկ, ե ամբողջ ղեկավար ակտիւն ավելի չընթերն սովորի, վորպէսզի լինի քաղաքականապես զրադեա, կուլտուրական ղեկավար: Ավելի քիչ նիստեր գումարեցեք: Շատ բողոքներ կան բազմաթիւ ու յերկարատե նիստերի վերաբերյալ: Շատ կոմյերիտական աշխատողներ ասում

են — այնքան շատ նիստեր ենք ունենում, վոր ժամանակ չի լինում աշխատելու ե սովորելու: Ուրեմն, ընկերներ, ավելի քիչ նիստեր գումարել, ավելի քիչ ամեն տեսակի հանդիսարարութիւն, ավելի քիչ աղմուկ ու ճրճոսն խոսքեր: Ավելի շատ համեստութիւն ու լրջութիւն ձեր ամբողջ աշխատանքում ու վարքի մեջ: Ավելի քիչ բանաձևեր ու ընդհանուր դերեկտիւներ դրեցեք: Ավելի յեռանդուն պայքարեցեք անդրադիտութեան դեմ, պարծենկոտութեան ու մեծամտութեան դեմ: Ավելի շատ սովորեցեք ու աշխատեցեք ձեզ վրա, այն ժամանակ կազմակերպական աշխատանքը ձեզ մոտ կհասնի հարկ յեղած բարձրութեան:

Կոմյերիտութիւնայն թույլ ճակատամասը նրա կոլտնտեսային կազմակերպութիւններն են: Մեր յերկրում մենք ունենք 250 հազար կոլտնտեսութիւն, իսկ կոլտնտեսային կոմյերիտական կազմակերպութիւններ՝ 102 հազար: Նշանակում է՝ կոլտնտեսութիւնների կեսից ավելին չունի կոմյերիտական կազմակերպութիւններ: Կոմյերիտականները կոլտնտեսութիւններում միայն 7 տոկոս են կազմում ամբողջ կոլտնտեսային յերիտասարդութեան համեմատութեամբ: Սա քիչ ե, ընկերներ: Սա ցույց ե տալիս, վոր կոմյերիտութիւնը իր ազդեցութիւնը դեռ բավարար չափով չի տարածել կոլտնտեսութիւններում: Իսկ յեթե դրան ավելացնենք, վոր կոմյերիտական կազմակերպութիւնների աշխատանքը կոլտնտեսութիւններում, իրե կանոն, ավելի թույլ ե, քան քաղաքում ե արդյունաբերական ձեռնարկութիւններում, ապա կոմյերիտական աշխատանքի այդ բնագավառը պետք ե համարել թույլ բնագավառ:

Պետք է գործն աշխատեալ տանել, վոր կոմյերի-տական կազմակերպությունները լինեն մեր կոլտնտեսությունների համեմատ ղեկս մեծ մասում և կոլտնտեսային յերիտասարդության մեջ աճի կոմյերիտական յերիտասարդության շերտը:

Մոտակա 3—4 տարում 7—8 միլիարդ փութ հացահատիկ տալու, անասնաբուծության վերելքն արագացնելու խնդիրը պահանջում է, վոր կուսակցության ու կոմյերիտության աշխատանքն զգացվի յուրաքանչյուր կոլտնտեսությունում:

Քաղաքի և գյուղի միջև յեղած տարբերության վերացումը հսկայական կուլտուրական աշխատանք է պահանջում: Կոլտնտեսական աշխատանքն և քաղաքացու նման ապրել ամեն տեսակետից. նա ցանկանում է ունենալ կինո, ռադիո, յերաժշտություն, գրքեր, թերթեր և այլն: Կոլտնտեսականները ցանկանում են սովորել, մի խոսքով՝ աշխատանք չեն ցանկանում հետ մնալ քաղաքից ու քաղաքի կյանքից:

Այդ ստալ էր, վոր կիսաքաղց ապրող, կարթածատիրոջ ու կուլակի կողմից ճնշվող գյուղացին ողիով էր մոռացության տալիս իր վիշտը: Այժմ վիշտ չկա և կյանքը դարձել է ավելի ուրախ, ավելի հրճվալից, ունեւոր կյանքը փաստ է դարձել և ողու սպանումը մեր յերկրում տարեց-տարի պակասում է: Այժմ սովի տըն ավելի ու ավելի մեծ քանակութամբ ծախսվում է ղանադան տեսակի տեխնիկական կարիքների համար:

Կոմյերիտության ստալ կանգած է կոլտնտեսային յերիտասարդության հսկայական մասսաների կոմունիստական դաստիարակության խնդիրը, 15—26 տարեկան հասակի յերիտասարդության, վորը հաս-

նում է վոչ ավելի, վոչ պակաս, քան 28 միլիոն հոգու: Նրան հարկավոր է վերադաստիարակել:

Ուրեմն, ընկերներ, ամուր ձեռնամուխ յեղեք կոմյերիտական աշխատանքի այդ հետ մնացող բնադավառին և լրջորեն ուղղեցեք այն:

Կոմյերիտական աշխատանքի մյուս թույլ ողակը կոմյերիտության աշխատանքն է այն յերիտասարդության մեջ, վորը դեռ չի մտել կոմյերիտություն, իսկ այդ յերիտասարդությունը հսկայական մեծամասնություն է կաղմում: Յեթե կոմյերիտությունն սու 1—ն հունվարի 1936 թվականի իր շարքերում ուներ 3 միլ. 623 հազար հոգի, ապա կոմյերիտական հասակի ամբողջ յերիտասարդության թիվը քաղաքում և գյուղում հասնում է 37 միլ. 500 հազար հոգու, մինչդեռ կոմյերիտական կազմակերպությունների զգալի մասում գոյութուն ունի վորոշ պարփակվածություն և ձգտում՝ մեկուսանալու աշխատեալ կոլտնտեսականների հետ մնալ քաղաքից ու քաղաքի կյանքից:

Սա սխալ է, ընկերներ: Չպետք է թույլ տալ, վոր ջնջվի ամեն մի սահման կոմյերիտականների ու մնացած յերիտասարդության միջև, չպետք է կորցնել յերիտասարդության արմատաբեր դեմքը, բայց միաժամանակ չպետք է նաև պարփակվել և կտրվել մնացած մասսայից: Այս իմաստով էլ հենց պետք է վերակառուցվի կոմյերիտության և առանձնապես նրա սկզբնական կազմակերպությունների կազմակերպական աշխատանքը: Չրա համար պետք է ողտազործվեն յերիտասարդությանը կոմյերիտական աշխատանքի հետ կապելու և նրան այդ աշխատանքի մեջ ներգրավելու բոլոր հնարավոր ձևերը:

Կոմյեթիտմիութեան շարքերից դուրս գտնվող յերիտասարդութեան մեջ կատարվելիք աշխատանքը չի կարող հանգեցնել միայն նրան նխատերին ու ժողովներին, խմբակների մեջ ներդրավելուն, արտադրութեան մեջ, կոլտնտեսային դաշտերում, բրիգադներում և այլ աշխատանքի գրավելուն: Սակայն կոմյեթիտմիութեանը, դրա հետ միասին, լայն աշխատանք պետք է ծավալի խորհրդային յերիտասարդութեան ուրախ կյանքի կազմակերպման ուղղութեամբ: Այս բնագավառում կոմյեթիտմիութեան գործունեությունը դեռ անբավարար է:

Ընկեր Ստալինն այն խոսքերով, թե կյանքն ավելի ուրախ է դարձել, հիանալի կերպով արտացոլեց մեր մեծ խորհրդային յերկրի ժողովրդի տրամադրութեանը: Պետք է ամեն կերպ ողնել ամբողջ յերիտասարդութեանն աղբյուր կոլտնտեսական և ուրախ կյանքով, ճանապարհ ցույց տալ նրան այդ տեսակետից:

Ի՞նչ է նշանակում այս: Այս նշանակում է, վոր ե՛լ ավելի ուժեղ ու ավելի լայն պետք է ծավալել Ֆիզկուլտ աշխատանքը, առանձնապես կոլտնտեսություններում: Այս նշանակում է—ավելի լայնորեն արժատացնել ըսվ պարերը և վոր թե միայն Ֆոկտորտները, վորոնք, ի դեպ, պետք է ասել, մեկ մոտ մոցված են ոտար բանակից. այդ նշանակում է ավելի լայնորեն տարածել լավ յերգերը: (Ծափահարութուն):

Կոմյեթիտմիութեանը պետք է յերիտասարդութեանն ողնի ոգտմիտ յերաժշտական լավագույն յերկերից, այդ բնագավառից դուրս մղելով ամեն տեսակի խալտուրա: (Ծափահարութուն):

Դուք պետք է ավելի շատ զբաղվեք ամեն տեսակ

յերաժշտական գործիքները մեր խորհրդային յերիտասարդութեան, առանձնապես գյուղական յերիտասարդութեանը մոտեցնելու ուղղութեամբ: Ծիւտ է, այդպիսի գործիքներ մենք դեռ քիչ ունենք և վորակով ել նրանք դեռ այնքան լավը չեն, բայց յես կարծում եմ, վոր մենք ձեզ հետ միասին թամբում ենք արդյու նաբերութեան՝ յերաժշտական գործիքներ արտադրող գյուղերը, վորպեսզի մենք ավելի շատ և ավելի լավ վորակի յերաժշտական գործիքներ ունենանք:

Այդպիսով կոմյեթիտական կազմակերպութեանն ե՛լ ավելի սերտորեն կկապվեն մնացած ամբողջ յերիտասարդութեան հետ: Հարկավոր է միայն մի բան նկատի ունենալ—չափից դուրս մի՛ «կազմակերպեք» այդ գործը (ծափահարութուն), վորովհետեւ մեզ մոտ յերբեմն այնպես են «կազմակերպում» ամեն տեսակի ժամանցները, վոր մեր խորհրդային յերիտասարդութեանը փախչում է այդ «կազմակերպում» ուրախ կյանքից: (Ծիծաղ): Ավելի շատ իսկական ուրախութեան, ավելի շատ նախաձեռնութեան, բազմապնութեան մոցրեք այդ աշխատանքի մեջ, ավելի քիչ շարուն ու տրաֆարետ, և այն ժամանակ հաջողութեանն ապահովված կլինի:

Անկասկած, շարունակվում է կոմյեթիտական աշխատանքի թույլ բնագավառը մնալ կին յերիտասարդութեան ներդրումը կոմյեթիտմիութեան մեջ: Սրա մասին բազմիցս խոսվել է: Սակայն մենք ստիպված ենք այդ մասին մեկ անգամ ևս հիշեցնել կոմյեթիտմիութեան տասերորդ համագումարում, քանի վոր չնայած վորոշ բարելավմանը, աշխատանքն այդ բնագավառում այնուամենայնիվ անբավարար է:

Մեթե կարելի չե բավարար համարել այնպիսի գրութիւնը, յերբ կին յերիտասարդութունը կոմյունիստիութեան մեջ մեկ յերրորդից ել սրկաս եւ, յերբ կին յերիտասարդութեան մասնակցութիւնն առանձին ազգային մարդերում ու հանրապետութիւններում իջնում ե մինչեւ կոմյերիտական յերիտասարդութեան ընդհանուր թիւի 10—15 տոկոսը, իսկ կոլտնտեսութիւններում 100—ից միայն յերեք աղջիկ են կոմյերիտիութեան անդամ ե մնացած 97—ը մնում են կոմյերիտիութեան չարքերից դուրս:

Զի կարելի բավարար համարել նաեւ կոմյերիտուհիներին կոմյերիտական կազմակերպութիւններում դեկամար աշխատանքի ներգրավելու ուղղութեամբ կատարվող աշխատանքը:

Հարկաւոր ե կին յերիտասարդութեանն ամէլի ըայնորեն ներգրավել կոմյերիտիութեան մեջ, կոմյերիտուհիներին ամէլի համարձակորեն ներգրավել կոմյերիտական ակտիւի մեջ ու նրանց մասնակից դարձնել ղեկավարութեանը, այն ժամանակ կոմյերիտիութիւնը կլինի ե'լ ամէլի ուժեղ, ե'լ ամէլի ազդեցիկ: Սա առանձնապէս վերաբերում ե այնպիսի ազգային կազմակերպութիւններին, ինչպէս Ուրբեկտանը, Տաջիկստանը, Թուրքմենստանը ե այլն, վորտեղ կոմյերիտիութեան Կենտրոնի նախաձեռնութեամբ լավ անցկացվեցին կին յերիտասարդութեան կոմիտեներին: Բայց դրանով չի կարելի սահմանափակել: Այնտեղ կան անցյալի, հնի ու կնոջ նկատմամբ ճորտատիրական վերաբերմունքի շատ մնացուկներ: Դրանք յերեւան են դալիս նույնիսկ ակտիւ կոմյերիտականների վորոշ մասի մեջ: Այդ մնացուկները դեմ պետք ե

սխտեմատիկաբար սրացարել՝ մեր վողջ հասարակական աշխատանքի մեջ կին յերիտասարդութեանն ե'լ ամէլի ներգրավելու համար:

Յեւ վերջապէս վերջին հարցը—յերեխաների մասին: Այս բնագավառը դեռ չարունակում ե նույնպէս մնալ կոմյերիտական աշխատանքի թույլ տեղը: Դպրոցական հասակի յերեխաների կազմակերպումը չափազանց կարեւոր դործ ե առանձնապէս այն պատճառով, վոր դա ուղղակի կերպով կապված ե դպրոցական ուսուցման հետ: Յերեխաների կազմակերպումն զգալի չափով հանձնարարված ե կոմյերիտիութեանը: Արդոք այստեղ ամեն ինչ բարեհաջող ե: Վո՛չ: Դուք ինքներդ դիտեք պիտներական աշխատանքում յեղած մի ամբողջ շարք խեղաթյուրումների մասին: Հաճախ յերեխաներին չափից դուրս ծանրաբեռնում են հաստրական աշխատանքով, վորն անդրադառնում ե նրանց ուսման վրա: Յերեքմն պիտներական հաւաքութիւնները վեր են ածվում տաղտկալի պարապումներին, վորի հետեանքով յերեխաները փախչում են այդ հաւաքութիւններից ե խորշում նրանցից: Պիտներական հաւաքութիւնները հաճախ անցնում են առանց կոմյերիտիութեան բավարար ղեկավարութեան, յերեքմն դպրոցից դուրս: Հաճախ չարաչահում են հողիեցուցիչ եքսկուրսիաների, արտելների ե այլնի կազմակերպումը: Յեւ վերջապէս, դեռ չկա մանկական լուրջ գրականութիւն: Յերեխայի համար դեռ ստեղծված չե լավ գիրք:

Ինչպէս տեսնում եք, այս բնագավառում թերութիւնները դեռ չափազանց շատ վան: Վորտեղից են ծագում այս թերութիւնները: Դրանք ծագում են այդ

գործի նկատմամբ ունեցած անուշադիր դեկավարութ-
յունից: Ասպացուց ե հանդիսանում այն փաստը, վոր
մեծ թվով պիտներական կոլեկտիվներ դեռ չունեն կոլ-
վարներ: Պիտներական կոլեկտիվները կոլվարների
զգալի մասը չի համապատասխանում իր կոչմանը:
Շատ հաճախ լինում են այնպիսի դեպքեր, յերբ կոմ-
յերիտական կադմակերպությունները վորպիս պիտնե-
րական կոլվար առաջ են քաշում հեղինակություն չու-
նեցող մարդկանց: Պետք ե լրջորեն դրադիւլ յերեխա-
ների կադմակերպությունը բարելավելու գործով:

Մի՛ կարծեք, թե ամբողջ գործը սահմանափակվում
ե միայն պիտներական պալատներ ստեղծելով: Դա
լավ բան ե: Պալատներ մենք կստեղծենք ե ունենք այդ
հնարավորությունը, բայց, ընկերներ, բանը միայն
այդ չե: Այժմ, յերբ մանկական հրատարակչությունը
կոմյերիտիությանն ե հանձնված, դուք պետք ե
այլելի մեծ քանակությամբ լավ դրքեր ստեղծեք: Բանն
այն ե, վոր դուք վերացնեք բոլոր այն թերություն-
ներն ու խեղաթուրումները, վոր կան պիտներական
աշխատանքի պրակտիկայում:

Անհրաժեշտ ե, վոր կոլվարների ուշադիր ընտրու-
թյանը դուզենթաց, կոմյերիտական կոմիտեների քաղ-
տուղարներն ու անդամներն իրենք հենց ալիելի հաճա-
խակի լինեն դպրոցներում ու հավաքույթներում, տե-
ղում ուղղեն թերությունները ե վորձ ձեռք բերեն
մանուկների մեջ կատարվող աշխատանքը ե՛լ ալիելի
բարելավելու համար: (Ծափահարություն):

Ահա, ընկերներ, կադմակերպական աշխատանքի
վոր կոդմերի վրա յես կցանկանայի հրափրել համա-
գումարի ուշադրությունը: Մի՛ մոռանաք, վոր կադ-

մակերպական աշխատանքը միևնույն ժամանակ նաե
դաստիարակչական աշխատանք ե: Ուստի ե, ընկեր-
ներ, մի՛ արհամարհեք կադմակերպական աշխատան-
քը: Դուք գիտեք, թե ինչպես մեր կուսակցությունը ե
նրա առաջնորդները—Լենինն ու Ստալինը—միշտ բարձր
են դասել ու դասում են կադմակերպական հարցերը՝
առանձնահատուկ ուշադրություն նվիրելով կադմա-
կերպչներին կադրերի պատրաստմանը, մարդկանց ընտ-
րությանը, ճիշտ դեկավարությանը՝ ներքևից մինչև
վերև, աշխատանքի մեջ ճշգրտություն արմատացնե-
լուն, իրենց յուրաքանչյուր վորոշման կատարումը
մշտապես ստուգելուն ե վերջապես ինքնաքննադատու-
թյան ծավալմանը: Այդ հիման վրա յեն, ընկերներ,
մեր բոլշևիկյան կուսակցության մեջ կերտվել կադմա-
կերպչներին գործող կադրեր, վորոնք հաղթանակում են
յուրաքանչյուր քայլափոխում:

Կոմյերիտիության դերը մեր յերկրում մեծ ե
բոլոր բնագավառներում: Այդ դերն ե՛լ ալիելի յե բարձ-
րանում յերիտասարդության կոմունիստական դաս-
տիարակության ե ուսուցման ասպարեզում յեղած
հսկայական խնդիրների կադակցությամբ: Մեր կոմ-
յերիտիությունն իսկապես լենինյան կոմյերիտիութ-
յուն ե ե դեկավարվում ե մեր բոլշևիկյան կուսակ-
ցության կողմից: Նա համախմբում ե աշխատավոր
յերիտասարդության ամենահամարձակ ու ամենայն-
ուանդուն մասը, վորը կապված չե հին տրադիցիանե-
րի հետ ե հսկայական ուժ ե տալիս կոմյերիտիութ-
յանը:

Կուսակցությունը բավականաչափ գնահատում ե
մեր լենինյան կոմյերիտիության այդ դերը, ուժն ու

Հաջողութիւնները և տարակույս չկա, վոր կազմա-
կերպական աշխատանքը բարձրացնելով այն հսկայա-
կան խնդիրները մակարդակին, վորոնք դրված են
կոմյերիտմիութեան առաջ, կոմյերիտմիութեանը կո-
մունիստի կառուցման գործում կդառնա ե՛լ ավելի ակ-
տիվ մի ուժ և ե՛լ ավելի արագորեն առաջ կընթանա
դեպի նոր Հաջողութիւններ, դեպի նոր հաղթանակ-
ներ:

Կեցցե՛ք լենինյան կոմյերիտմիութեանը:

Կեցցե՛ք ընդոր աշխատավորներին առաջնորդ և ուսու-
ցիչ, խորհրդային յերիտասարդութեան լաւագույն
բարեկամ ընկեր Ստալինը:

(Համագումարը բռնոյն ուղեցիւս յե սարքում ընկեր
Անդրեյեվին: Լսվում են վողջույնի բացականչութեան-
ներ—«Կեցցե՛ք ընկեր Ստալինը, ուռա՛»: «Խայ ժիվն
վելիկիյ Ստալին, ուռա՛»: «Կեցցե՛ք Համկ(բ)Կ Կենտկո-
մը, ուռա՛»: «Կեցցե՛ք Կենտկոմն ու Ստալինը, ուռա՛»:
Յերկար ժամանակ չլող ուռաներն ու ծափահարու-
թեանները բռնկվում են ավելի ու ավելի նոր ուժով):

Թարգմանիչ Հ. Թուրչյան, խմբագիր Հ. Գասպարյան,
սրբագրիչ Ա. Տ.-Մկրտչյան

Գլավլիտի լիադր C—1071, հրատ. № 375, պատվեր № 153,

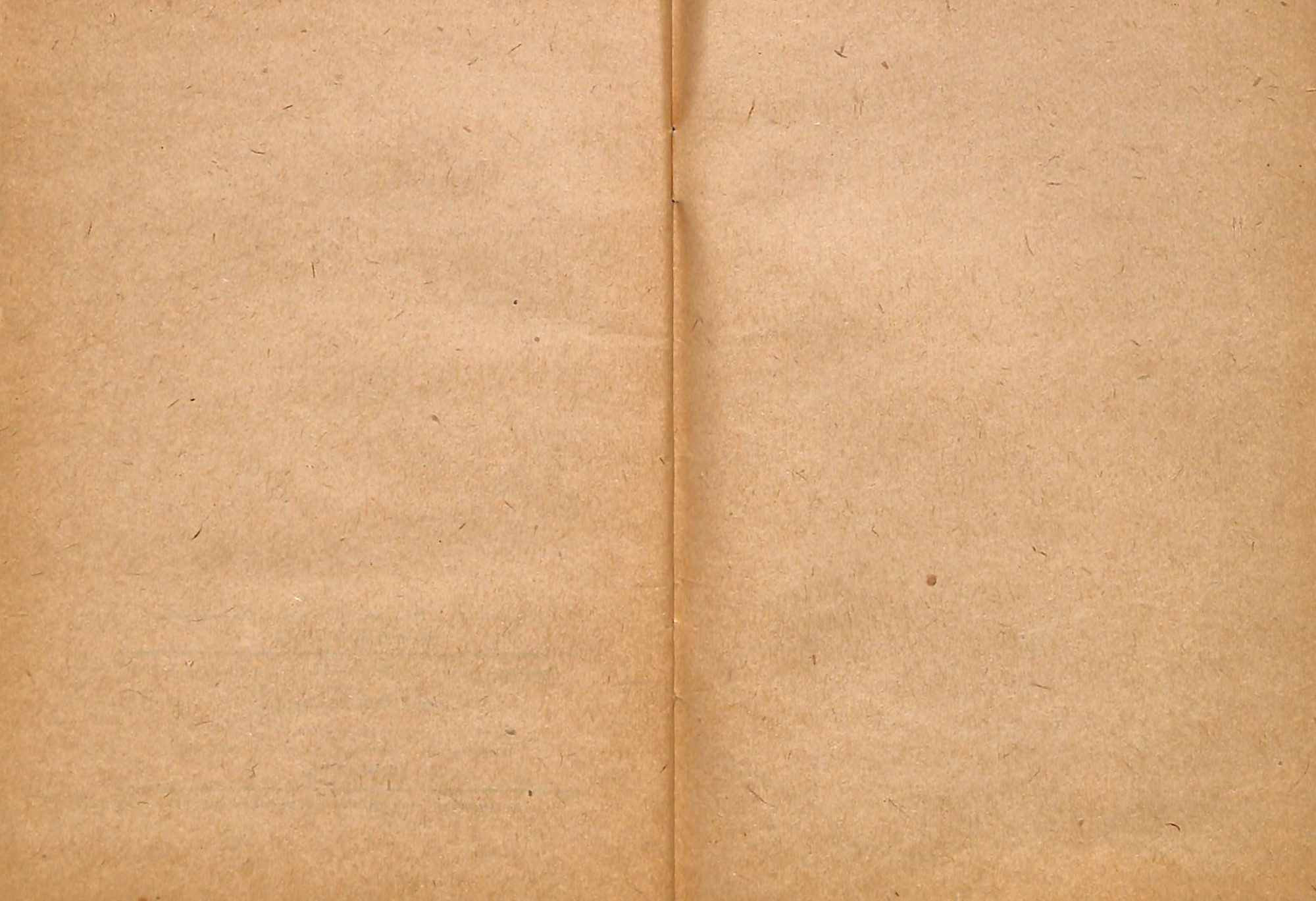
տիրաժ 4000, ինդեքս $\frac{\text{П 84}}{\text{РК}}$

Հանձնված է արտադրութեան 29/IV 1936 թ.

Ստորագրված է տպագրութեան 5/V 1936 թ.

Գինը 30 կ.

Հայկուստրաքի տպարան, Յեքեվան Ալլահվերդյան № 27

30

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0937706

28 МАЯ 1936

598

11

28096

9112 30 4.

А. А. АНДРЕЕВ

КОММУНИСТИЧЕСКОЕ ВОСПИТАНИЕ
МОЛОДЕЖИ И ЗАДАЧИ КОМСОМОЛА

Армпартиздат, Еревань